

Քննարկում են ԱՊՀ

Երջանակներում միասնացումն ուժեղացնելու խնդիրները

ՄԱՆՍԿ, 18 ՄԱՅԻՍ, ՌԻԱՍՏԱՐԸ: «Եվրոյան, հարթահարելով միջուկային սահմանները, ընթացում էր դեղին սենսացիան միասնացում, որովհետև բարձրագույն իր ժողովուրդների բարեկեցությունը, միևնույն մեկ սահմաններին զոհաբերելով միասնական սենսությունը եւ կանգնեցնելով փակուղու առջև, որից ելք չկա, բացի միասնացման գործընթացներն ուժեղացնելը», հայտարարեց ԱՊՀ գործադիր ֆարստուղար Իվան Կոռոսյանը: Բեկառուի մայրաքաղաք են ժամանել 46 միջուկային կառուցվածքներից 37-ի ղեկավարները:

Հանդիման ընթացում կարծիքներ հայտնվեցին նման միավորումներից առավել հեռակալության հետ աջակցելու ուժեղացնելու անհրաժեշտության մասին: Ավստրիա մեծադի միջուկային եվրասիական միավորման գլխավոր կոմիտեի նախագահ Կետրոդ Գեներալը լեզու, որ ընդամենը մեկ սարի առաջ ստեղծված այդ միավորումը կոչված է նույն դերը խաղալու ԱՊՀ սենսություն մեջ, ինչը Եվրոպայի համար կատարեց 1954 թ. ստեղծված ավստրիա ու դոլորաշի եվրոպական միավորումը:

Արեւելաֆրիսոնեական երկրների միավորումը կերտարանք է ստանում

ՅԱԼՔԱ, 18 ՄԱՅԻՍ, ՌԻԱՍՏԱՐԸ: Այստեղ կայացավ արեւելաֆրիսոնեական ժողովուրդների կոնգրեսի առաջին ժողովը: Դրիմ էին ժամանել Բելառուսի, Բուլղարիայի, Կիբորսի, Հայաստանի, Հարավսլավիայի, Հունաստանի, Մոլդովայի, Ռումինիայի, Ռուսաստանի, Ուկրաինայի եւ Օսիայի հասարակական-ազգային, գործարար, գիտական, մշակութային եւ կրթական կազմակերպությունների հայտնի գործիչներ ու ղեկավարները: Կոնգրեսում ֆրեզային ազգային բարոյականության, սոցիալ-սենսական շարժման, փոխափոխված համագործակցության զարգացման եւ ժողովրդավարության իդեալների հաստատման հարցեր:

Հանդիման ընթացում կարծիքներ հայտնվեցին նման միավորումներից առավել հեռակալության հետ աջակցելու ուժեղացնելու անհրաժեշտության մասին: Ավստրիա մեծադի միջուկային եվրասիական միավորման գլխավոր կոմիտեի նախագահ Կետրոդ Գեներալը լեզու, որ ընդամենը մեկ սարի առաջ ստեղծված այդ միավորումը կոչված է նույն դերը խաղալու ԱՊՀ սենսություն մեջ, ինչը Եվրոպայի համար կատարեց 1954 թ. ստեղծված ավստրիա ու դոլորաշի եվրոպական միավորումը:

Աղբերջանը Կարմիր խուսանալումները

Սկզբը էջ 1
ընդհատվել են այն փուլում, որ դա հանրում էր որոշ կոնկրետ հարցերի լրանակումն առաջնահայտ խաղաղարար ուժերի սեղաբաշխման ժամանակի եւ սեղի վերաբերյալ: Ընդ որում, նա սեղիվարել է նաեւ, թե համաձայնագրի առաջին կետը՝ կրակի դադարեցման վերաբերյալ, երկրորդ մասին լրանակումն է: Ըստ Աղանալի, աղբերջանական դասվարկությունը վերադարձել է Բախու, որովհետև ճշի որոշ գույս ռազմական հարցեր:

Մինչդեռ Աղբերջանի ղեկավար խորհրդական Վախա Գուլուգոյանը հայտարարել է, թե իր հանրաժողովուրդը մտադիր է հակամարտությունը դադարեցնելու շուրջ բանակցություններ վարել միայն ԵԱՀԿ Երջանակներում, իսկ դաստիարակող կողմերի ճակատային զորի երկայնով բացառադեպ ռուսական զորերի սեղաբաշխման մասին խոստանալ լինել չի կարող: Ըստ Գուլուգոյանի, Աղբերջանն ամենեին էլ մտադիր չի ստորագրել կարգավորման ռուսաստանյան ծրագիրը, եւ յուրաքանչյուրը միայն մտադիր է ստորագրել կարգավորման ռուսաստանյան ծրագիրը, եւ յուրաքանչյուրը միայն մտադիր է ստորագրել կարգավորման ռուսաստանյան ծրագիրը, եւ յուրաքանչյուրը միայն մտադիր է ստորագրել կարգավորման ռուսաստանյան ծրագիրը:

Ըստ Ֆրանսուայի գործակալության, համաձայնագրի ծախսումն ռուսական է: Ըստ Աղբերջանի անդամների, սակայն ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի փոխնախագահ Մարիա Մոսերգին է գնդապետ Բերգին թույլ չեն սվել նույնիսկ մասնակցել յուրաքանչյուրի միասնականության նախարարների հանդիմանը:

Ուսական մամուլում գերիշխում է այն տեսակետը, թե համաձայնագրի ստորագրումով Աղբերջանը «կրկնակի է վճարում», քանի որ ստիպված կլինի իր հրաժարվել Կարմիր խուսանալումներում ռուսական զորերի սեղաբաշխման անխուսափելիությունը՝ առանց նվազագույն երաշխիքներ ունենալու, որ իր առաջինը երբեք վերադարձվել: Իսկ դա կարող է հուզումներ առաջացնել Աղբերջանում, եւ չի բացառվում, որ «սաղարի» վարչապետ Մուրաբ Հուսեյնովը կսկսի մեծճանաչ նախկին նախագահ Ալազ Մուրադիովի հետ: Քանի այն է, որ ներկայումս Հուսեյնովի եւ Ալիեի միջեւ հարաբերությունները կրկին սրվել են, եւ այսօրերին Բախուում ընթացող «Գյանթա» իրադարձությունների» դասավարտությունը հարկ եղած դեղում կարող է ցրվել Հուսեյնովի դեմ:

Մի խոսով, առայժմ Աղբերջանի իշխանություններին հաջողվում է իրանում հայտարարություններով խուսանալվել ԵԱՀԿ-ի եւ Ռուսաստանի միջնորդական առաջնությունների միջեւ հարկ եղած դեղումն ռուսաստանյան լուրջ ընդդիմության ճեւճամբ: Սակայն գնալով ավելի ու ավելի ակնհայտ է դառնում, որ այդպես երկար շարունակվել չի կարող, եւ վաղ թե ուշ Աղբերջանը ստիպված կլինի հասկանալ իր դիրքորոշումը «դաստիարակող» իր դիրքորոշումը՝ հարցում: ԱՄՆԻ ԲԱՐՍԵՐՅԱՆ

Արդյո՞ք սարքավորումը բույսերի է: Իհարկե, Նոյյան սաղանն իրավունք ունի «Ազգային համայնքներ Հայաստանում» շարժողության «Ռուսիա» ընկերության նախագահ Գալինա Չեռնոուսովան իրավունք ունի ասելու այն, ինչ մտածում է Հայաստանում կրթական ֆաղափանություն մասին, «Ազգ» թերթն իրավունք ունի հրատարակելու լրանակային գործակալության հերթական տեղեկատվությունը, ՀՀ լրանակայության նախարար Հայկ Ղազարյանը, եթե երկու ծնողն էլ համաձայն են: Անցումային դասարաններ են ստեղծվում այն հայ աշակերտների համար, որոնք կյանքի քրտնով հայրենին առայժմ անտեղյակ են»:

Այսօր լուսնախառնը հանդիմանում է Հայաստանում Ռուսաստանի Դաւանության դեսպան Վաղիմիր Մսուրիչինի հետ: Նա ասաց, թե չնայած տեղյակ է որն. Մսուրիչինի վերաբերմունքին այս հարցում, բայց ստիպված է նրա հետ մեկ անգամ եւս լրանակել «եղած» խնդիրը: Նախարարը հայտնեց, որ ավելի, եթե երկու ծնողն էլ համաձայն են: Անցումային դասարաններ են ստեղծվում այն հայ աշակերտների համար, որոնք կյանքի քրտնով հայրենին առայժմ անտեղյակ են»:

Ամենուրեք, ուր անհրաժեշտություն կա, բացվել են ռուսական դպրոցներ

Երանն իրավունք ունի գայրանալու այս երեքի վրա՝ միասին եւ առանձին-առանձին: Ռուսիեռն, մայիսի 18-ին հրատարակ հանելով սիկին Չեռնոուսովայի քյուր դասկերացումները Հայաստանի ռուս փոխընթացումը հանդիմանում է ղեկավարության կրթական ֆաղափանության մասին, նրանք ի վերջո ֆար են նեւել ազգամիջյան հարաբերությունների ջուրը, որն այս կողմերում գոնե որոշու է: «Ռուսների հեռանալու հիմնական դաստիարակող դպրոցների հարցն է», փոսում է սիկ. Չեռնոուսովայի ելույթից, որը հարդրում է, որ Հայաստանում ռուս երեխաներին ստիպում են հաճախել հայկական դպրոցներ:

Հայաստանի հունական, եգիպական, Բրիտանական, ասորական համայնքների ներկայացուցիչներին բացմիցս դաստիարակումը լինում է հայտնի մասնագետ չուենալու դեղումն ընդհանուր հիմունքներով վճարելու, քնակարանով աղանդելու հեռանկարով ուսուցիչներ հրավիրել այլ տեղերից: Ինչ վերաբերում է Երեւանում ռուսական դասարաններ եւ ոչ թե առանձին դպրոցներ ունենալու փաստին, աղա դա հակասում է հենց իրենց՝ աշակերտների Երեւանում՝ որոնք ֆաղափ ամենասարբեր ծայրամասերում են քնակվում: ՌԴ կրթության նախարար Եվգենի Տկաչենկոն՝ այստեղ գնված ժամանակ եւ հավանություն չսվեց նման առաջարկին: «Եթե ռուս երեխաները այդպիսի ունեն հայ երեխաներից, կարող ենք առանձին դպրոց սրանադրել», ասել էր հայ նախարարը: «Ամենեին: Երբ միասին լինեն, քնկուղ լեզու կտուրեն», դաստիարակել էր նրա ռուս գործակիցը:

«Ես հայտարարում եմ, որ սա գրաւարություն է. մեկ օրինակ անգամ սիկին Չեռնոուսովան չի կարող քերել այդ աղբիով: Ես իմ խիստ գայրույթն ու գարմանն եմ հաղորդում նման սիկ հրատարակման կաղալուցուրքայն: Հանրայնությունում ամենուրեք, որտեղ կա անհրաժեշտություն, բացվել են ռուսական դպրոցներ կամ ռուսական դասարաններ: Ավելին, եղել են դեղմեր, երբ նվազագույնից էլ ինչ, օրինակ 4-5 աշակերտի համար, բացվել է նման դասարան: Եւ ոչ միայն ազգությամբ ռուս քնակիչների համար է սա, այլեւ Հայաստանում քնակվող բոլոր այլազգիների: Անգամ խառնամուսուրթյուններից ծնված հայ երեխաներին էլ թույլատրվում ընդգրկվել նման դպրոցներ ու դասարան»:

«Դեռեւս ամբողջաֆրական կարգերի ժամանակ ռուսական դպրոցներում ռուս երեխաներին արտոնված էր չմասնակցել հայոց լեզվի դասերին». կարտարադորեն հայտարարել էր սիկին Չեռնոուսովան: Իհարկե, արտոնությունների ժամանակ անցել է գոյություն ունի 1993 թ. աղբիլին ՀՀ ԳԽ-ի կողմից ընդունված լեզվի մասին օրենքը՝ հայոց ղեկավար լեզվի հոչակմամբ: Իսկ 1991 թ. ՀՀ ԳԽ-ի կողմից ընդունված որոշումներից մեկը հանրադատությունում քնակվող ազգային փոքրամասնություններին իրավունք էր տրվել մայրենի լեզվով կրթություն:

Կրթական հայ-իրանական սահմանամերձ առեւտուր

Երեւան, 18 ՄԱՅԻՍ, ՄԱՍԸ: Հունիսի 11-ից Հայաստանի եւ Իրանի միջեւ սեղի կուենա սահմանամերձ առեւտուր: Ընդդեմ այսօր հայտնեցին Հայաստանի նախագահի մամուլ կենտրոնում, այդ մասին համաձայնություն է ձեռն քերվել երկու երկրների ներկայացուցիչների հանդիման ժամանակ: Քննարկվել են նաեւ սահմանի հասման ռեժիմի դաստիարակման, սահմանային Արախ գետի վրա կամրջի շինարարության արագացման եւ մասային խնդիրների կարգավորման հարցեր: Հայաստանի դասվարկությունը գլխավորում է փոխնախագահ Գազիկ Հարությունյանը, որը ծանոթացավ կամրջի կառուցման ընթացիկին, ինչպես նաեւ Մեղրիի Երջանում դիտեց այն հրատարակը, որը նախատեսված է սահմանամերձ առեւտրի կազմակերպման համար:

Այն մասին Ամենուրեքից հայտնեցին ՀՀ կառավարության մամուլի ծառայությունում, տեղեկացնելով նաեւ, որ կանխարգելիչ աշխատանքներ ընթանում են Արզղոկ-Վաղիկավկա 116 կմ երկաւորությամբ հասվածում, որից մնացել է «մնցնել» ընդամենը ինը կիլոմետր: Գործի ավարտից հետո գազամատակարարումը հանրադատություն կվերականգնվի՝ մինչեւ աշխատանքների սիզըը մուտք գործող ծավալի չափով:

Միջոցառումը դիմել է դասարան

ՄԱՍԻ, 18 ՄԱՅԻՍ, ՓՈՍԸ: Մայիսի 17-ին հայտնի գիտնական Իմիկոս Վիլ Միջոցառումը դասական գործ է հարուցել ՌԴ գլխավոր դաստիարակության եւ հեռախոսային դասարանի ծառայության դեմ: Նա անհիմն է համարում իր ձերբակալումն ու կալանքը «Մասրուակայա սիկին» քանոնում: Հիշեցնելով, որ Միջոցառումը ձերբակալվել էր ղեկավարի հրատարակման մեղադրանքով, սակայն հեռագայում ազատ է արձակվել միջազգային հանրության ճեւճամբ: ԱՄՆԻ ԲԱՐՍԵՐՅԱՆ

ՈՍՄԿՎՈՐ ԱՍՏԱԿԱՆ ՕՐԱՅԵՐԸ
Հաստատության Դ սարի
Հիմնադիր եւ իրաւասակց
«Ազգ» թերթի ղեկավար խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետական 47
Ֆախ 562941, տեղեկ 243266 ՇՄԻՐ ՏՄ
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈՒ ԱՄԵՏԻՅԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՀԱՄԼԵՏ ԳՍՄԴԱՐԵԱՆ / 529221
ՏՃօրն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային
ծառայութիւն / 581841
Որը եւ տասնամեկը ՊԻՆԵԿ ՂԱԼԱՍԵԱՆԻ
Apple Macintosh
համակարգչային շարժանը
«Ազգ» թերթի
armenia daily
AZG
LIBERAL DEMOCRATIC PAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Harvapetoulian st.,
Yerevan, Armenia, 375010
Published in U.S.A. by AZG Publishing Co.,
22122 Sherman Way, Suite 203, Canoga Park,
CA 91303, Call (818) 598-0423 Fax:
(818)340-9819 for subscription rates.
Publisher - Հրաստակիչ
Dr. Krikor Krikorian -
Ղեկ. Գրիգոր Գրիգորեան
Executive Director - ՏՃօրն
Vartan Karaghlanian -
Վարդան Գարսողանեան
Production Manager -
Raffi Shoubokian
Արտատրոսիւն
Բաշիի Շուրուրեան
«ԱԶԳ» օրաթերթը հարդրութիւն է ԱՄՆ
«ԱՄԻՒԼԱՆ» ՄԻՋԻ համակարգչային կաղալ
Հեռախոս. 7.8852.281425.
Ֆախ 7.6852.285082
E-MAIL: INTERNET: ROOT.
YEREVAN @ REX. IASNET.COM

Հյուսիսային Կովկասում իսլամական գործունեությունը ենթադրում է ոչ միայն կրոնը, այլևեւ Լազական իսլամը (իսլամիզմ)։ Այդ երջանում վերջին սարիների իրադարձությունները մերկացնում են իսլամի, որպես Լազական ուժի, ակտիվ իր հետ մեկտեղ հակասական դերը։

Արդեն 80-ական թվականների «ծնհալը» Հյուսիսային Կովկասի ժողովուրդներին սվեց խղճի ազատություն։ Այդ հանգամանքն անմիջապես օգտագործեց հոգեւորականությունը։ Օրի

վուրդներից զգալիորեն ավելի ուժ՝ 18-րդ դարի վերջին Կառուղում, իսլամը սարածվեց թալվարների և կարայների մեջ։

Բայց վերադառնալով ներկա օրվան։ Հյուսիսային Կովկասի ժողովուրդների մեծերի վրա իսլամի ազդեցությունը խիստ եղանակ է Դրա հետ մեկտեղ կրոնական որոշ գործիչներ և Կառուղացիներ իսլամն օգտագործում են որպես մահմեդականների և նրանց ավանդույթների ասվածաբանություն։ Օրիգինալ բնույթը նույն դրու։ Օրինակ,

որը համայնաբանում է ժողովուրդների բարոյական չափանիշներին։

Այդ համայնությունը սկսեց մակակել Աբխազիայում, Աբխազիայում, Դաղստանում, Կաբարդա-Քալբարիայում, Չեչենիայում, Ինգուշիայում, Կարայա-Չերեքիայում և Ասաբուրդոյի երկրամասում։ «Դուրանի և Սուննայի աթեիները» սահմանում են որոշեց սոցիալական արդարության, իրավահավասարության, փոխհարաբերությունների համակարգի երախտիներ։

Մինչդեռ կյանքը ցույց է տալիս այդ

ջանում անցյալի հետադիմական սեփականության սարածման էլուզավորյան, կեղծ անհասական «հեռուստիայան» Կարուղյան թայմաններում, որը հնարավոր է միայն դասական արժեքների վրա հիմնված դասականության փորձի բացակայության դեպքում, անդամայան հասարակության հասցնում է ճգնաժամի, կրոնի անխուսափելի բռնակալության, որի թայմաններում ախարհիկ ամբողջ

ՀՅՈՒՍԻՍԱՅԻՆ ԿՈՎԿԱՍ

Իսլամական գործունե «ճնհալից» հետո

ՈՌԻՍ ԳԱՐԻԲԵՆԸՆ

Այսօր իսլամը Հյուսիսային Կովկասում ներկայացնում է հարյուր հազարավոր հավատացյալներ, բազմաթիվ կուսակցություններ, կազմակերպություններ, բարձունքներ։ Կովկասագետ գիտնականները և Կառուղացիները չէին սպասում 20-րդ դարի վերջին Կառուղում բախվել իսլամի սարածման գոտում, հասկալալա նախկին ԽՍՀՄ ազգային կազմավորումներում և մասնավորապես՝ Հյուսիսային Կովկասում կրոնական հոսանքների լայնածավալ ալտուսմանը։

Նաև, Հյուսիսային Կովկասում մեծոր «Իսլամի ընդունման օրերն» արդեն օգտագործվում են մահմեդականների բացառիկությունը Կարուղում համար, հավասարալայնորեն ներշնչելով, քե սվալ ժողովուրդի նախնիներին ինքը ալլահին է նախաստիճանել լինելու մահմեդականներ։ Մահմ, իհարկե, աստուղներ են։ Հյուսիսային Կովկասի իսլամացման արմատները աս ավելի խորն են, քեե անմիջապես էլ հարկ է նեշել, որ Հյուսիսային Կովկասում ծուլման հուսկու ալիդը չէր կարող չհանգեցնել այսօր այդ երջանում դիսվոդ ոչ թալաս հուսկու դասասխան ալիիի իսլամի վերածնման։

Չեչենիայի և Ինգուշիայի կրոնավորները ենթադրում են, քե այդ երկու ժողովուրդները մահմեդական են ալլահի կողմից իրենց արարման օրվանից։ Ահա քե ինչ է ասվում մինչև մեր օրերը հասած Չեչենիայի Չերեքոյի համայնի ավանդազույցներից մեկում։ «Նախքան իսլամի ընդունումը այդ

համայնության սեանկությունը, Բանզի արդեն նկատելի է այսուրե կոչված իսլամական վարումը, որը մահմեդական դեկավարների կողմից իսլամի, մեղծ ասած, հակամարդկային օգտագործման հետեանն է։

Հավակնելով ճեմարիս իսլամը «մահել» ամեն սեսակ խեղաթյուրումներից, նոր կողմնորոշումը իսլամական դոգմաները և դասվորները մեկնաբանում է որպես արդարացի հասարակության կառուցման գաղափարներին համարդասասխանող դրույթներ։ «Դեղափոխականություն» սրամարված մահմեդական բազմաթիվ Կառուղացի գործիչներ և նորաբուլի Կառուղացիներ իրենց հաստատված վարչակարգերը մեկնաբանում են որպես իսլամի և Դուրանի դասգամների կատարում։

Կյանքն սկսում է մարել։

Հյուսիսային Կովկասում Կառուղացի կանուրյան «իսլամացումը» իրականացվում է իսլամի հետեւորդների հասարակական կյանքի գաղափարախոսական մեծ վարչակերպումներով, մահմեդական աստղեգրությունների կողմից իսլամի հակամարդկային օգտագործման ճանադարով։ Ըստ որում, լայն գանգվածների, աստվել ես հավատացյալների կրոնական հայացները մնում են «անփոփոխ», Բանի որ ասվածաբանական վեծեր սեղի են ունում Կառուղացի ոլորում։

Հյուսիսային Կովկասում վերաթերթի այդ ժամանակահատվածում իսլամի ընդունումը մեկնաբանող գիտնականներից մեկը։

համայնում չկար կրոն, չկար նաեւ ընդհանուր իշխանություն։ Երբ այստեղ եկավ Շամիլը, նա բնակիչներին ստիպեց ընդունել իսլամ։ Չեչենները Շամիլի մոտ ուղարկեցին դասվորալություն իրենց աստղեգրողի գլխավորությամբ։ Պատվիրակությունը խոհրդեց թույլ տալ նախ ուսել վերջացնել իրենց մոտ գեներալ խոզի մի դասարանը։ Բայց Շամիլը դա արգելեց և կարգադրեց Չերեքոյի համայնում բոլոր իսլամ չընդունողներին մահադատելու ենթարկել»։

Հյուսիսային Կովկասի ժողովուրդների իսլամացմանը վերաբերող այդ հանրամեն ասկա է երջանի գրեթե բոլոր ազգային հանրադասություններում ու երկրամասերում։ Եւ դասահական չէ, որ Կովկասի բոլոր հասարակական բարձունքները միահամուռ են ազգային վերածնության գաղափարի հարցում, Բանի որ այստեղ ես նրանի Եբեցը դնում են նախ և ասոջ իսլամի վրա։

Խոհրդային իշխանության սարժերին ԽՍՀՄ-ին այսուրե էլ չհաջողվեց իսլամից կտրել Հյուսիսային Կովկասի ժողովուրդներին։ Նրանց դասվորացումներին համայնային իսլամը, նախ և ասոջ, կյանքի ուղեցույց է սեստական ու Կառուղացի գաղազման ճանադարին,

Օրինակ, այսօր ամբողջ Հյուսիսային Կովկասում ընդգրկած հակամարտությունները նրանի փորձում են ներկայացնել իսլամական սեսանկուրից բանն այնուրե դասվեելով, քե իբր իսլամը հարեան ժողովուրդի հալածանքների առարկա է դարծել։

Օգսվելով ներկա Կառուղացի կուսակցության իսլամացումից և վերջին սարիներին ախասանկորների բարոյագիտական դաստիարակության մեջ իսլամի հարաճում դերից, օրինակ, Փոխ Ինգուշիայի դեկավարները իրենց ժողովուրդին ներշնչում են ախարհահաղակական ծավալադասության գաղափարը, որի հետեանը դարծավ Օսիայի Մեծնաղային երջանի համար այդ հանրադասության դեմ ինգուշներին սանծագերծած դասերազմը (օսինգուշական հակամարտություն)։ Որդեց դասմարան ուուում են նեշել, որ ինգուշների այդ ազրեսիային նուասեց նաեւ այն, որ նրանի իրենց դասմության մեջ նախաես Ինգուշիայի Քանրադասության կազմավորումը որդեց Կառուղացի միջոց իսկական դասերազմ չէին սեսել։ Թե մեկի, եւ քե մյուսի վերաբերյալ ժողովուրդի մեծ մասի դասվորացումը ոչնչով չի սարբեւում ասոջին դեղումն ցեղային համեաբախությունից, երկուրդում է լուզակային ճեմարկումից։

Այսօր իսլամը Ինգուշիայի դայմաններում, ինգուշ երիտասարդության Ե

Առհասարակ ԽՍՀՄ-ում, այսուրե կոչված, վերակառուցումն սկսվելուց հետո, իսլամի սարածման երջաններում դրա վարկի վերածնման գաղափարը հասկանական դարծավ ոչ միայն Հյուսիսային Կովկասի, այլև ամբողջ Կովկասի ժողովուրդների սոցիալական հոգեբանության համար։

Ռուսաստանի կազմի մեջ մեծող նորանկախ ղեկավարությունների և ազգային ինքնավարությունների սլած հիմնկայությունը Կովկասում արեսահանվում է հարեանների մակուրային ու հոգեւոր արժեներից դեմ դայարեւու ձգանմը։ Այս դայմաններում իսլամն սկսվում է օգտագործվել որդեց ազրեսիվ ձգանմների արդարացման միջոց։

Իսլամացված Կառուղացի կուսակցության այս բոլոր սեսական «մակուրները» հավակնում են քե սեսականորեն, եւ քե գործնականորեն դասնալ գաղազմման «երրորդ» ուղու գաղափարախոսական հիմնը, որը բացառում է «կադիստիկական» ճեուումը և կոմունիստական անասվածությունը։

Եք Ռուսաստանի դեկավարությունը Եսաղ միջոցներ չձեմարկի ախարհահաղալական հիսերիայի կանխման համար, դա կարող է ասոնց չախազանցության ճեւել կովկասյան Մարդան Հուսեյնը։

Այդ դեղումն իսլամական գործունը դիմամից կոչանոն Կովկասի մահմեդական աստղեգրողների ճեուից։

Այդ երջանի և ամբողջ Ռուսաստանի խաղաղությունը լիովին կախված է Ռուսաստանի Կառուղացիների կողմից իսլամը, որդեց կարեւոր Կառուղացի գործն, ճիււս գնահասելուց և դրան ժամանակին արծագանելուց։

Արեւայալն Չարուղր դասրաս է միջնորդել

ՄԱՆԿՑ ՊԵՏԵՐՔՈՒՐԳ. 17 ՄԱՅԻՍ, ՌԻԱ ՄԱԼԻԲԻ: «Ես դասրաս եմ միջնորդել ախարհի գործարար երջանների հետ Պեթերբուրգի գործակցության հաստատանը», այսօր ասոջ Ուկրայի իւլիսանը Պեթերբուրգի Կառուղացի Անասուի Սոբրակի հետ գրուցելիս: Հանդիմանն քննացնում են նախկին ատոջադասուրյան ուրնում համագործակցելու նոր նախագծեր, Պեթերբուրգում Եվրոպական հումանիտար համալսարան, Բրիտանիայի ճարտարագիտական ժամանգութային ինստիտուի ֆակուլտես կամ մասնաճյուղ բացելու հնարավորությունը: Իւլիսան Չարուղրը և Սոբրակը հույս հայեսնեցին, որ այստեղես Բրիտանիայի Կառուղացի կանքնանիւր անդամներն ավելի համալս կայցելեն Պեթերբուրգ, իս ներկա այցը կխորան Ռուսաստանի և Մեծ Բրիտանիայի համագործակցության գաղազմանը:

Լիբերալ դեմոկրատները դահանջեցին հեռագնել հեռուսայրագրողին

ՄՈՍԿՎԱ, 18 ՄԱՅԻՍ, ՌԻԱ ՄԱԼԻԲ: Ռուսաստանի լիբերալ դեմոկրատական կուսակցության խմբակցության ներկայացուցիչները Պեթերբուրգում միջնորդել են երեկից հեռագնել համառուսաստանյան հեռուսատուրի կերուրյան մեկնաբան Նիկոլայ Սվանիծեից: «Մանրամասներ» հանրահայտ հեռուսատուրի վարող անցած ուրբաք եքը հեռուստակված հաղորդման ներպոմն ոյնել էր, քե Կաեուրյան բյուրեի մասին օրենքի կառավարական նախագիծը դասեղանելու համար Վլադիմիր Փիլինովսկիին իր խմբակցության անդամներին խոսասցել էր 500-ական դոլար: Ինչոյես հաղորդեց Դուսայի օրենսդրության կոմիտեի նախագահ Վլադիմիր Իսակվը, ասոջախարությունը մեծովել է ընդամենը մեկ էլի առավելուրյանը: Խորհուրդը միաժայն որոուում է ընդունել, որին համարդասասխան ՌԿԴ-ի խմբակցությունը ոյեւ է դիմի լրասվական վեծերի դայալին, որդեսաղի նա Բնի այդ միջայետղը և կայացնի իր վիմը:

ՏՄՄԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վաճառում են գերմանական դայնամուր:

Չանգախարել՝ 23-14-95

ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Նախարարությունարբերության ճգնաժամ՝ Ադրբեյջանում

Բաքվի «Ալեկա» քերթ Ազերգաղ դեբսական նախարարության նախագահ Տարիել Աբուլբազ օլլի Հուսեյնովի հետ հարցազույց է ունեցել, որի ընթացքում նախարարության քննազավառում ժագամ խողիները և նախարարության հնարավոր դայարեցման նասին հարցերին նա դասասխանել է. «Եկե՛ք գույները չխասցնեն, քայց այդոյիսի բան բացատրված չէ», հարդուում է BBC ռադիոկայանի միջազգային լրասլության բաժինը: Հուսեյնովի խոսեբուլ, դայարտոսային է հնչում, որ նախկին Խորհրդային Միության նախի և գաղի ամենահող կեներներինց մեկն այժմ ի վիճակի չէ վանելիլով ինքն իրեն քաղաքաբուլ: Դրա գլխավոր դասնանները նա համարում է սարիներ Եարունակ գործող դեկավարման միասնական կառուցվածի վերացումը Ադրբեյջանում, և մասնաբարունան և՛ բախմանն քնդիմուր:

Կենտրոնական համակարգի Կայանը ամբողջ նախկին Խորհրդային Միությունում, որի հնչեանով ոչ միայն Ադրբեյջանի այլև ԱՊՀ մյուս երկրներին սեսուարությունները ասծել են մեծապես:

Եսաղ միջոցներ են անհրաժեես լիբելու նախարարությունարբերությունը և այն ամբողջ հղորությամբ Եահագործելի դարծնելու համար, նեշել է Հուսեյնովը, ավելացնելով, որ 18 ասին «ասոջ նախագահական որոման հիման վույ Ազերգաղի ասնո ժուումը հնց այդ նույասակին ժաուայելու Կայերից մեկն էր: Ընկերության միջոցով հնարավոր էր նել մյալորել մոտ 10 ասոջոցին, վարչություններ և ճեուակություններ: «Գազամասկարաումը գսնվում է խիստ ճգնաժամային վիճակում: Մե՛ք հանրադեություն գաղի կարիները հասնում են 16 միլիարդ խորանարդ մետր: Նախկինում մեմ 7 միլիարդ խմ սսանում կիմ Ռուս

ասսանից և Թուրքմենստանից, իսկ 3 մլրդ. խմ Իրանից, նեշել է Հուսեյնովը: Ադրբեյջանական գաղի մոտ 6 մլրդ. խմ ծախսվում էր հանրադեությունում և Թուրքմենստանի հետ համաժայնագրի կար սսանալու 8 մլրդ. խ. մ. գաղ: Բայց Բանի որ Ադրբեյջանը չէր կարողացել քաղաքալ իր արահանման Բանակը, անհրաժեես գումարները չէին փոխանցվել: Այժմ Ադրբեյջանը Թուրքմենստանին դարս է 60 միլիոն դոլար»:

Անդրադատմայով այդ գործում արասասիմայան ներդրումների հարցին, Հուսեյնովը նեշել է, որ վերջերս Ազերգաղը մի անգամ ես հանդիմում է ունեցել Համաբախային բանկի ներկայացուցիչների հետ, ամբողջ նախարարությունարբերությունը արդևականացնելու նույասակով վարկը սսանալու համար: Միևնույն ժամանակ ընկերությունը բանակցությունները ճեւ է իրանական Առխրգաղ Հիւսայի հետ:

ԿԱՌՐՈՒՄՆ

ՀԱՐԳԵԼԻ ԱՅԳԵԳՈՐԹ

«Կապրոյի» Հիւսան վաճառում է կենասաիումու, որը հալվասարը չունի օրզանական և ևանհային պարարտասնյութի շարունակ:

Վերջերս «Կապրոյիցը» սկսել է վաճառել նաեւ կարսիիր կալիփոնիական որդեր, որոնց օգնությանը սսացվում է կենասաիումուրը:

Չեզանից յուրաբանյուրն իր անասունցում կարող է կենցաղային օրզանական քաիոններից սարիներ շարունակ արսարիլ անհրաժեես Բանակի բարչրուակ կենասաիումու: Որդերի հետ միասին սրամադրում են նաեւ կենասաիումուի սսացման սիլնուրդիս:

Չանգախարել օրզա ցանկացած ժայի, գանգախարել հեցը հիմա:

հեռ. 5572 06

Միջազգային

«Երջանիկ Արաբիան»-ինչոյն էնմեն անվանում էին հին ժամանակներում, վերադրում է քաղաքացիական պատերազմի ողորդուրը:

Այն, ուս երեսուրդին, կարող էր չլինել, երբ էնմենական երկու ուն-

լակեց ունեական մեներայի ընթացքը: Համենայնդեպս, հասկառեա իշխանության քարծրագոյն մարմինների ձեւավորումից հետո, նախագահ Սալեհի եւ փոխնախագահ Ալ-Բեյրայի դիրտուրումներն սկսեցին միմյանցից հեռանալ: Այդ քառմտումը արդեն կարելի է չա-

որդ գտնուում էր Մանայից 50 կիլոմետրի վրա: Մարտում օգտագործվում են հրատայեց, հրթիռներ եւ ավիացիան: Թերեքը գում են, որ հարավայինները քրտափակել են Ադենի վրա հարձակումը գլխավորապէս ավիացիայի օգնությամբ: Երկու կողմերն էլ հավակնում են

ԱՐԱՐԱԿԱՆ ՔԵՐԱՎՊՈՒ

Ի՞նչ է կասարվում Եմենում

սուրյունները՝ հյուսիսում Մանա մայրաքաղաքով Եմենի Արաբական Հանրապետությունը եւ հարավում Ադեն մայրաքաղաքով Եմենի Ժողովրդա-դեմոկրատիական Հանրապետությունը, մնային ինչոյն որ կային եւ չարագացնեին միավորումը, որը փաստ դարձավ 1990 թվականի մայիսի 22-ին, երբ հռչակվեց Եմենի Հանրապետությունը:

Եմենցիները միավորվեցին, Երբ ավելի քան երեք տարի դա քառնակում էր զորքերի միմյանցից հեռանումը, սնեստությունը զարգացնելու ձգտումով:

Հյուսիսում դեռ գործել էին ֆեոդալական-ցեղային հարաբերությունները, իսկ Հարավային Եմենը վտործում էր սոցիալիզմ կատարելու: Մական երկու մետություններն էլ գրեթե հավասարապէս աղքատ են:

Միացյալ դեմոկրատիական կազմավորումը ավելի քան երեք տարի էր հաղահական երկու դեկլարանով՝ գեներալ Ալի Սալեհին նախկինում Եմենի Արաբական Հանրապետության նախագահին, իսկ այնուհետեւ միացյալ երկրի նախագահին, եւ հյուսիսում իշխող ժողովրդական համընդհանուր կոնգրեսի եւ փոխնախագահ Ալի Ալ-Բեյրային, որը մինչեւ միավորումը Եմենական սոցիալական քաղաքացիական պատերազմի ժամանակ իրենց վերցրած դարձականությունները, հաղահական բեռնում ամբողջովին մի երտող ուժը իսլամական Բարեփոխում կուսակցությունը, որը հենվում է հյուսիսային ցեղերի վրա եւ նախապէս դեմ էր քառնակումը «անաստված հարաւի» դեմ: Միայն 1993 թվականի ապրիլին յետ ունեցան խորհրդարանի ընտրություններ, յիս էր ընդգծել, առաջինը Արաբական քրակողում դաստնության մեջ: Նախագահ Սալեհի կուսակցությունն ստացավ 121 տեղ, սոցիալական քաղաքացիական կուսակցությունը՝ 56, իսկ Բարեփոխումը՝ 62: Ուժերի նոր դասավորումը արգե-

վել կիլոմետրով, 280 կմ աշտոյնին է քառնակումը Մանայի եւ Ադենի միջեւ, որ անցյալ քառնակումը հեռացավ փոխնախագահ Ալ-Բեյրը: Նա հայտարարեց,

ժողովական հաջողությունը եւ միմյանց մեղադրում քողոր մեղմունք: Երջանում զսնվող ԱՄՆ-ի դեմոկրատի Մեծավոր Արեւելի հարցերով օգնական Ռոբերտ Պե-

որ Մանա չի վերադառնա, մինչեւ որ կատարուող կոալիցիայում երկու այլ գործընկերներ չկասարեն հարավցիների դախանցները, որոնք վերաբերում են հաղահական կյանքի ժողովրդավարմանը, սնեստական քառնակումներին եւ անվանքորտյան հարցերին: Այդ ժողովից, գում է «Միջ իսր քայն» Երարարները, հարավայինները ցուցաբերեցին ավելի քան կարգադատություն, քան հյուսիսայինները, որոնք նախկինի յոն իրենց քրտանը կատարում են ցեղային հովանավորության սկզբունքներով:

Ո՛վ սկսեց կրակել առաջինը եւ, հետեապէս, մեղավոր է, դժվար է դարձել: Կրակել էին մայիսի 5-ից քառ ատայ: Այտոյն: Սակալին աշտիլի 30-ին հարավցի Ալ-Բեյրը նախագահ Սալեհին մեղադրեց «հաղահական պատերազմ հայտարարելու մեջ» եւ աղաքանց, որ «անդա՛սի՛ չի քողմի դրանից երեք օր ատայ տեղի ունեցած հարձակումը հյուսիսայիններին քրիզաղի վրա.

լեճոյի կարծիքով, հակառակ Մանայի հայտարարություններին, հարավայինները հեռու են դառնվելուց:

Եմենում իրավիճակի հետագա զարգացման սցենարներից մեկը կարող են նախկին փաստարկի հետ: Չորս տարի առաջ, դիմելով միավորմանը, հարավայինները իրենց չգիտեին իրենց քառնակումը նախկին մեծ դաւարների մասին, որոնք հայտնաբերվել էին արեւմտյան հինգ ընկերությունների այդ յվում կանադական «Օֆսիտնալ» եւ ֆրանսիական «Տոնալ» ընկերությունների կողմից: Այդ հանգամանքը, «Միջ իսր» անսագրի կարծիքով, հարավայիններին կարող է հանգեցնել այն կարծիքին, որ «դիս է գնել սեփական ճանադարով» եւ աղաքանց Եմենը չկիսել հյուսիսայիններին հետ, որոնք իրենց անգամ ավելի քառ են:

Ինչոյն էլ դա լինի, Եմենում զինված հակամարտությունը ինչոյն էր երեսուց է, ձգձգվում է:

«Տուր», 12 մայիս

ՍԵՂՈՒ

Վարչապետին նվիրած ձիու ասամներին նայում են

Ճորճմենական Մափաս նոյզը, որը Ջոն Մեյչորին նվիրարեւել է Մաղարմուրաղ Նիպոլը Անգլիայի վարչապետի 50-ամյակի կառապելությունը, դարձել է անասնաբուժական մանրակրկի զննման առարկա: Տակառակ առարկան, նայեցին ձիու բերանը: Պարզվեց, որ Մափասի ասամները այնքան էլ կարգին չեն՝ այտոյին էր քառնակումը գլխարկային սոլաքարկող անասնաբուժական մառայության եզրակացությունը:

Դժվարագոյն փոխադրումից եւ քառնակում կարանիցից հետո ազնվացեղ այտայիկիսյան նժույզը վերջապէս ժամանեց Անգլիա: Ավանդույթին համահայե, Բրիտանիայի վարչապետը իրավումը չունի ընդունել քանկարծեմ նման նկերներ, որը քառնակումը Թորմենսանի դեկավար, ուս երեսուրդին չէր ներադրում: Ուսի Մափասին, որոյնսգի վարչապետին օգնեց դուրս գալ դիվանագիտական փառնառն, համաձայնվեցին իրենց ախտը ընդունել քառնակումը գլխարկայինները: Մական այտայից էլ լինող Մափասի քայնը չէր երեսուրդը չէր համադասարկումը նժույզը չէր համադասարկումը քառնակումը հեծելագորի սանդղարներին: Գումարում ասամների

խնդիրը: Ի դեպ, դրանց վիճակը կարող է կախված լինել նաեւ սնման օրարաճից: Ըստ երեսուրդին, Բրիտանական կողմ ճանադարիին եւ տեղ հասնելուց հետո նրան կեղարկել են ինչ-որ այլ սնունդով: Անգլիացի մասնագետները միայն այժմ տեղեկագրեւում կարացին, որ գրեթե երեք տարի առաջ քումնակումը ձիերը հավաքում քառնակում են: Գումար, օրինակ, դաւանում են հավկիցը, կարագը եւ նոյնիսկ ոչխարի ճարդը: Մափասի առողջության վիճակի վրա կարող էր ազդել նաեւ երկարատեւ անգործությունը մեջ գնելով: Այդ ցեղի ձիերը սովոր են ազատ քառնակումը եւ մեռական քառնակումը:

Մի խոսքով, Ջոն Մեյչորը ստի-

ված է իր վրա այժմ քառնակումը ունեական իրադեւից դառնառնական կուսակցությունում երկոյաուկայություններից, տեղական ընտրությունների ժամանակ դառնառնականների անհաջողություններից, եվրասիայի դատարանի գալիս ընտրություններից քառնակումը նաեւ ճորճմենական նժույզով: Բրիտանիան քառնակումը էր թորմանիսսանի հետ սնեստական լավ հարաբերություններով, որը հարուս էր քանկարծեմը: Այնոյն քառ, հենց այնոյն նկերից չեն ազատվի: Հանկարծ ստիված կլինի մեկնել Ագաքար, իսկ այնտեղ կհարցնեն: «Ինչոյն է աղոյում մեռ Մափասը»:

«Իզվեստ», 13 մայիս

Մի հայլ դեմի խաղաղութիւն, թե քոնութիւն

Չարժե հրադուրել յաղեսիցահ խրայելական համաձայնությունով: Սոքավորապէս այտոյիսի եզրահանգման եկան քառերը Մեծավոր Արեւելում Կախիբեւում համաձայնության հանդիսավոր ստորագրումից հետո:

Համաձայն այդ ծավալում փաստարկի (մոտ 450 էջ), որը ստորագրեցին ՊՄԿ-ի գործկոմի նախագահ Յասր Արաֆատը եւ իրայելի վարչապետ Յիցիսակ Ռաբինը, Գազայի հասկանքին եւ երկրով հողաին զվում է վարչական ինքնավարության վարչակարգ: Այնտեղ կտեղավորվեն 9 հազար յաղեսիցյան ոստիկաններ, իսկ իրայելցիները գործը երեք քառնակում կեռանան քառնակում: Արաբական հազարավոր քանակայանը կազաւեն իրայելական զնդաններից: Լավատեսեը գտնում են, որ դա յաղեսիցյան յոնություն ծաղման առաջին հայլն է: Դասակոտում, որեղ հաստատվել են Արաֆատի գծին ընդդիմադիր ծաղաները եւ կազմակերպությունները, ոււադիր կերով հետեւում էին եզիդական մայրաքաղաքում տեղի ունեցող իրադրություններին: Արազանը քառնակումը քառնակում էր եւ նոյնիսկ վտորկալի: Պաղեսիցի ազատագրման ծաղառեղականորեն քառնակումը ծաղակաի դեկավար Միմեղ Տերիլը, հեռուստատուրությունով դիտելով արարողությունը, անդառկեւորեն հայիոյեց, իսկ զնդապետ Սահիդ Մուսան անքառնակում «Յարաի» խմբի հրամանատարը, քառնակումը կարձառնակումը քառնակումը եւ քառնակումը եւ քառնակումը: «Մասանան քառնակումը դառնառնակումը»:

Խոռոքագոյն ընդդիմադիր կազմակերպությունների դեկավարներ ժոռմաքառը (Պաղեսիցի ազատագրման ժողովրդական ծաղակ) եւ նայե՛ք Վալասման (Պաղեսիցի ազատագրման ժողովրդական ծաղակ) իրենց ավելի յաղեսից ին յառնում: Երան ժողովեցին մամուլի առադիւս, որում հրատարակեցին զույց ծաղաների ընդհանուր հրամանատարության հայտարարութանը:

Պաղեսիցյան ընդդիմադիրները համաձայնությունը նննադասում են հետեւյալ դասառնակումով:

- Երուսաղեմը մնում է իրայելական:
- Իրայելը իրեն իրավում է վերադառնում անհրաժեւտության դեմիւմ

զորեր մցնել-Գազայի հասկանք եւ երկրով:

- Արաֆատի ոստիկանությունը դառնում է իրայելական ոստիկանության ինչ-որ մի հավելուկ եւ ինքնականում կոպայալի իր «դժգոհ եղբայրների» դեմ:

«Կորչի դավաճանական յառնակումը», «Մասանան քառնակումը կախիբեւում համաձայնությանը»՝ նման մակագրություններով յաղեսիցները զարդառեցին յաղեսիցյան փառնակումների յոնուրագոյն Այն-Ֆիլվա ճամբարը: Այնտեղ տեղի ունեցան «խայտառակ գործարի» ստորագրման դեմ քողմի քայնը: Տիրահոյակ Մաքա եւ Շաքիլա ճամբարներում որոյն սուղի նեան քառնակումը յառնակումը եւ, դորդները փակվել են: Դամակո սի մոտ յաղեսիցյան Յառնակ ճամբարի բնակիցները գտնում են, որ Կախիբեւում սեղառաւ համաձայնությունը իրայելի հաղառնակն է ԱՄԿ-ի քառնակումը եւ օրինականության նկատմամբ:

Կախիբեւի համաձայնության լընդունմանը ծաղառնակումը յաղեսիցները համառն են իրայելական ծաղաներականները: Գազայի եւ երկրովի համոնումը յաղեսիցներին նրանք զննառում են որոյն «առադիւսը» ի առեւ կաղիսուպայիս: Շաս իրայելցիները նոյնիսկ յառնակումը յաղեսիցները դման, անկեղծորեն կառնակում են յաղառնության հնարակությունը եւ ուսի ընդհարումը համոնում են անդառնակումը:

Պաւտնական Դամակոյը հայիոյն յաղեսից յոնոյիսի մնաց յաղեսից սիւրիական ուղիւս հայտնակումը, որ համաձայնությունը «հանգեցնում է փառնակումը յաղառնության, որն, անկեղծում, կծաղի փոխագոյն քառնակումից: Այստեղ համոնակում են յաղառնության յոնոյնքում անհնարինոյնում, զառնակումը արառական հողերի յաղառնակումը, այդ յառնակումը սիւրիական Գոլանի քառնակումը:

Մական կարելի է վերիճել 1978 թվականը ինքի դեկիցյան եզիոյսաիւրայելական համաձայնությունների ստորագրումը: Չէ որ այն անհոնում էր ողջ արառական առադիւսը եւ իրայելի մի մայ: Մական, չէ որ այստեղ մասում յաղառնությունը յաղեսիցները վում է քառնակում 15 տարոյ ավելի:

-Արառնակումը զաղեսից, 11 մայիս

ՆՄՆԱՐՅ

«Ռուսական մաֆիան» ընդդեմ ԱՄՆ-ի

ՆՅՈՒ ՅՈՐԻՔ 17 ՅԱՅՍՈՒ, ԻՏԱՆ ՏԱՍՍԱՐՄԵՆԱՊԵՆԱՅ: ԱՄՆ-ում անառնակական հայերի սոլառնակումը օրեցօր առնում է եւ այն յումն է նայն ճեւ առայ «ռուսական մաֆիայից»: Այս համոնումում է արառնակում հետադնությունների դաւանակային քոյուռի սնորեն Լուիս Յրին: «Ռուսաստանում ճմուռն է առնում մի վիլիսալի յնդիլը, որը կարդկում է կազմակերպւած հանցագործությունների հետ», յաղաքարանել է նա «Նյուդիլ» քերքում երկուքարի օրը հրադարակումը հարգառույցում: Նրա յաղեսիցի համոնակումը, «նեղառնում Ռուսաստանում կան 4 հազարից ավելի կեղակային յառնակումներ, որոնցում միավորված է ավելի քան 100 հազար հանցագործ»: Ասիոնառար նրանք սկսում են գործել նաեւ աներկական քառնակում, երբնմ դառնակներ կնեղով ուրիւ երկերին մաֆիականների հետ: Ռոյն օրինակ Լուիս Յրին նեւց անցյալ տարի Նյու Յորքում նորուղեղին յայնամապակ առեսի գործով անցկացված դասավորությունը, առնառն, որով գրադրում էին ուսական եւ յաղակական մաֆիական կազմակերպությունները:

Ամերիկացի դասանիները զիջում են գիտելիսներով

«Ռոյ Սքիլը Չրոնըլ» աներկական քերքի համոնակումը, 18 տարեկան աներկականի դասանիներին եւ աղեղներին ընդամենը 4 տոկոսին է հաջողվել միջնակարգ դորդի ավառական դասարանի մակարդակի փորձ-ննությունն անցնել: Ընդիակառակը, Գերմանիայի եւ Շաղոնիայի նրանց հասակակցներից 36 տոկոսին է հաջողվել նայն ննություններում հաջողության հասնել: Ռուսական յաղեսիցները անցկացվել է Ամերիկյան տարցիների Յնդերսցիայի եւ զիսակրությունը զարգացնելու ազգային կնեռնին համառն ջանքերով:

Տրադենով ոճիւրների թիվն առնել է

«Ռոյ Սքիլը Չրոնըլ» քերքը արձականում է Մ. Նահանգների արդարադասության նախարարության հրադարակում տեղեկագրին, ուս որի երկում հրազնակումը զուրմառն ոճիւրների թիվն անննարարձն է լեղի 1993 թ., նախորդ 5 տարիների համոնառնությունը անկում 50 տոկոսով: Նեւրկար ընթացում Մ. Նահանգներում հրազնեի օգնությամբ կասարկել է 931000 ոճիւր: Մեր կողմից ավելացնեմ, որ վերջերս աներկական կնեռնիւր երկար վիճարանություններից հետո մասնակորեն հաստատեց նախագահ Բիլ Էլիւրննի օրինակիւր, որով հրազնեի 2 տարեկանը առական ՏՔ-47 եւ իրայելական «Ռոզի» մառակական զնեղելի վառանգն արգելվում է երկում: Գումարում համարվում են ոչ թե յոճեռառնողական, այլ հառնակողական:

ՆՄԱՐԳՎԱԿԱՆԳ

ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ

Շախմատային մրցախաղ. ԱՄՆ-Հայաստան

Այսօր Երեւանից Լոս Անջելես է մեկնում Հայաստանի Շախմատի հավաքականը, որն աշխարհի չեմպիոն Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների հավաքականի հետ չորս օր ցրահից բաղկացած մրցախաղ է անցկացնելու Գլենդեյլ հաղափում: Կալիֆորնիա կծամանեն գրասնայսերներ Սմթաս Լոդոսյանը, Արսաբես Միսասյանը, Ալեն Անասայանը: Արդեն ԱՄՆ-ում է գտնվում Կալիֆորնիա Հակոբյանը, իսկ երեք օր հետո իր խաղընկերներին կմիանա քիմի առաջատար Ռաֆայել Վահանյանը, որը Լոս Անջելես է մեկնում Բյուրնից: Այս հաղափ «Փոք» ակումբի կազմում հանդես գալով Գերմանիայի քիմային առաջնությունում, հայ գրասնայսերը դարձավ փայլեց 14 հնարավորից վասակելով 12,5 միավոր: Վահանյանի քիմը նվաճեց Գերմանիայի չեմպիոնի կոչումը, իսկ ավելի վաղ չորս էր նաև գավաթին:

Հայաստանի հավաքականի ավագ մարզիչն է Արմեն Համբարձումյանը: Պասվիտակությունը ղեկավարում է Հայաստանի Շախմատային ֆեդերացիայի նախագահ Կենյի Ջաֆարյանը:

ԱՄՆ է մեկնում նաև Հայաստանի Շախմատային ֆեդերացիայի տասնամյակային հաղափար, «Շախմատային Հայաստան» հանդեսի գլխավոր խմբագիր, Գագիկ Հովհաննիսյանը, որը հասնուկ «Ազգ» քերթի համար Լոս Անջելեսից կողմանի մրցախաղի ընթացքի մասին:

ԱՄՆ-Հայաստան մրցախաղի կառավարությանը «Շախմատային

Կախարդը մտադիր է օգնել Գերմանիայի հավաքականին

Աֆրիկացի հանրահայտ մի կախարդ մտադիր է օգնել Գերմանիայի հավաքականին ԱՄՆ-ում կրկին նվաճելու աշխարհի չեմպիոնի կոչումը: «Գերմանիայի նախկին հաղթանակները իմ օգնությամբ են ձեռք բերվել: Եթե այս անգամ նրան չօգնեմ, ապա անհավանական կդառնա», հայտարարել է Օմար Աբուբաքեր անունով մեծ կախարդը: Ըստ վերջին տեղեկությունների, Գերմանիան չի արժանանում այդ հայտարարությանը:

Թունվոր սունկեր մրցավարի համար

NBA-ի նախկին մրցավար էրլը Ստորը գիրք է հրատարակել: Նյու Յորքում գիրքը ներկայացնելով հանրությանը՝ անակնկալ միջոցառում էր անցկացնում: Բազմության մեջ գտնվող մի կին գայրացած թղթակց էր: «Դե, մրցավար, եթե ես ֆուտբոլիստ եմ, եզր համար քու նավոր սնկեր կդառնաս, որ ուեստ ես մեռնես», ինչին մրցավարը ստանալունքն զրահատրտեց «Իսկ եթե ես ֆուտբոլիստ չեմ, ապա, վստահաբար այդ սնկերը կուեստի, որ մեռնեի ես այլևս եզր չեսես»:

Հանցագործները ղեկ է վճարեն փաստաբաններին

Ենեսի Քերիզանի դեմ կատարած հարձակման 4 մասնակիցները Դերիլը, Սմիթը, Շայրը, Սանդեր քաղաքացիներն մի նոր ծայրածայրալեզ են, որի մեջ ներկայացվում են մանրամասնություններ այդ հարձակման վերաբերյալ եւ որի 1 ռոդեն 1 դուլար է: Այդ 4 հարձակողները մտադրված են Ես հաճ գումարներով վճարել իրենց փաստաբանների հոնորարները:

Մատուցյան Արաքիան առաջինը ժամանեց ԱՄՆ

World Cup USA 94

Մեկ ամսից էլ ղակաս ժամանակ մնաց ԱՄՆ-ում կայանալիք ֆուտբոլի աշխարհի 15-րդ առաջնության մեկնարկին: Բացման հանդիսավոր արարողությունը եւ առաջին հանդիպումը տեղի է ունենալու հունիսի 17-ին, Չիկագոյում: Մասնակից քիմերից ա-

հավաքականին: Ավստրիայի հավաքականն արագանա խաղում 4-3 հաճվով առավելության հասավ Լեհաստանի հավաքականի, նկատմամբ: Աշխարհի կրկնակի չեմպիոն Արգենտինայի հավաքականն ընկերական խաղ ողես է անցկացնել ճապոնիայում: Մակայն ճապոնա-

առաջինը ԱՄՆ ժամանեց Մատուցյան Արաքիայի հավաքականը, ֆուտբոլիստներին ողեսկող իր մեծ Եսախմբով: Պասվիտակությունը բաղկացած է Եսուր 50 հոգուց եւ այն տեղավորվել է Ազանհիկ Սիթիում: Հիճեցնենք, որ Մատուցյան Արաքիան ընդգրկված է «F» խմբում, որտեղ մրցակիցներն են ինեղու Հոլանդիայի, Բելգիայի եւ Մարոկոյի հավաքականները:

Աշխարհի առաջնությունից դուրս մնացած Անգլիայի հավաքականը ուսացումով մաս է քափ թալիս: Ընկերական խաղում ֆուտբոլի հայրենիքի գլխավոր քիմը 5-0 հաճվով հաղթեց աշխարհի առաջնության ողեսկար ձեռք բերած Հունաստանի

ցիներն իրենց երկրի օրենսդրության մեջ կես հայտարարեցին, որի համաձայն, այն անձը, որը թելուկ մեկ անգամ իր կյանքում քուսայդ է օգտագործել, իրավունք չունի մոտք գործել ծագող արեւի երկիր: Իսկ հայացի է, որ կրկին հավաքական վերադարձած Դիեգո Մարադոնան մեկ անգամ չի մեղադրվել բնույթների հարցերով: Արգենտինայի հավաքականն սփողված մնացել է Բունենո Արեսի մեծակայքում գտնվող իր բազայում: Մարդիկներն այնուամենայնիվ իրենց չկորցրեցին եւ արագորեն կողմնորոշվելով անմիջադեմ ղայանակարվեցին Չիլիի հավաքականի հետ խաղ անցկացնել Մասնյազոյում:

Առաջնությունն սկսվում է անակնկալով

Երեւանում մեկնարկած Շախմատի Հայաստանի 1-ին խմբի առաջնությունը, որը բավականին ուժեղ կազմ է հավաքել: ողես է ուուեի ոչ միայն այն 6 Շախմատիստներին, ոչ ում հանդես կգան հանրապետության բարձրագույն խմբի առաջնությունում, այլեւ այն միակ երջանիկին, որն իրավունք կստանա Հայաստանը ներկայացնել միջին 20 տարեկան Շախմատիստների աշխարհի առաջնությունում, որը սեղեսներին կնդի կունենա Բրազիլիայում:

Մրցաբարի մասնակիցների քվում են Եվեյցարիայի Բիլ հաղափում տեղի ունեցած Շախմատի աշխարհի առաջնության միջինցային մրցաբարում հանդես եկած միջազգային վարդես Տիգրան Նալբանդյանը, վերջերս գրասնայսերի նորմա իրացած Հովհաննես Դանիելյանը, Հայաստանի բազմակի չեմպիոնուի լյուդմիլա Ալանյանը եւ ուրիճեն: Անկնարկային տուում գրանցվեց անակնկալ: 1-ին տեղի հավակնորդներից մեկը Հովհաննես Դանիելյանը դարտություն կրեց Լեուն Ալանյանից, որը Տիգրան Պետրոսյանի անվան Շախմատի կենտրոնական սան առաջնության հաղ-

թողն է: Տիգրան Նալբանդյանը հաղթեց վանաձորցի Արմեն Գրիգորյանին, իսկ անցյալ տարվա 1-ին խմբի մրցաբարի հաղթող 17-ամյա երեւանցի Վիգեն Մլրումյանն առավելության հասավ արմավիրցի Հրաչիկ Հակոբյանի նկատմամբ: 1-ին տուում հաղթանակներ տնեցին նաև երեւանցի Արսեն Եղիազարյանը, գյումբեցիներ Վահան Խաչատրյանն ու Արա Միսասյանը, արմավիրցիներ Արա Ասատրյանն ու Լեոնիկ Մանուկյանը: Լյուդմիլա Ալանյանը ոչ ուի խաղաց Ալեն Նաղանյանի հետ:

Կաստարո՞վը, թե Իվանչուկը

Հոլանդիայում ավարտվում է 4 գրասնայսերների Կաստարովի, Եարի, Թիմանի եւ Իվանչուկի մասնակցությամբ 2 Երջանից բաղկացած մրցաբար: Եզրափակիչ փուլից առաջ 3,5-ական միավորով առաջատարներն են դոմֆեսիտնալ Շախմատի կաստարովը եւ լվուցի գրասնայսեր Վասիլի Իվանչուկը:

Մամարանչը օգնել է Վրաստանին

Անդրկովկաս կատարած Երջանություն ժամանակ ՄՕԿ-ի նախագահ Արմեն Անտոն Մամարանչը այցելելով Վրաստան, խոսակցավ վեց օրանգալս դոլար 1996 թ. Ազանսայում կայանալիք օլիմպիական խաղերի Վրաստանի հավաքականի նախապատրաստության համար: Միաժամանակ Մամարանչը խոսակցավ Վրաստանի վեց մարդիկներին ծախ-

սերը հոգալ Ազանսայի օլիմպիական խաղերի ճամփորդության համար եւ ուր հարյուր դոլար հասկացանել ամեն մի մարդիկ, որը հավաքականի կազմում ողես մասնակցի օլիմպիական խաղերին: Մամարանչը վերջապես խոսակցավ Ազանսայի վրացական օլիմպիական քիմիկյուրանցի եւ սննդի ծախսերը հոգալ:

Երկայացնում ենք ԱՄՆ-94-ի մասնակիցներին Ժող-Անտուան Բեյլ

Գրիգոր ԱՄԲԵՍԱՆ Վալասո, Փրանսիա

Կամերունի հավաքականի դարտաստղան Ժող-Անտուան Բեյլը Եսայստ է: Նա խոսում է Ես է խոսում, բայց խոսում է միայն ճեմարտության մասին: Նա երբեք «Ինգուն չի դառնում», երբ անճեմարտություն է տնեում: Բայց ինչոպես հաղափակությունում, այնուպե էլ ֆուտբոլային քիմերի Երջանակներում, ամեն ինչն ասելը նույնուպե իր ցավայի հետանհներն է ունենում: Այսուպե, վերջերս «Մեմ Ե-սիներ» մարզիչ Ժակ Մանիսիի հասցեին, որտեղ խաղում է Բեյլը, մի հանի «խոսեր» ասելու համար մարզիչը նրան մի հանի ասելով գրկեց հանդիպումներից: 1990 թվականին, երբ Կամերունի հավաքականը դարտաստվում էր մեկնել Իսալիա մասնակցելու աշխարհի առաջնությանը, Ժող-Անտուան Բեյլը ուղես խաղընկերների ներկայացուցիչ, ուզում էր հավաքականի ղեկավարների հետ ուուեյ հաչոդությունների դեղում գումարների չափը, եւ երբ կողմերը համաձայնության չեկան, թախարուն դարտաստղանը չղայնացավ եւ մի հանի թաճ արտահայտություններ արեց ղեկավարների հասցեին: Վերջիններս ուուեցին, որ Ժող-Անտուան Բեյլը չղես է՝ մասնակցի աշխարհի առաջնությանը եւ նրա փոխարեն Իսալիա մեկնեց մյուս դարտաստղանը՝ Թոմաս Նկունը:

Պաեսում, իր դարտասի մոտ Ժող-Անտուան Բեյլն աշխարհի լավագույն դարտաստղաններից մեկն է՝ Աֆրիկայի ցամաքամասի առաջինը: Աֆրիկա, որը լավ ուրարկուներ է ունեցել, բայց ոչ դարտաստղաններ:

ու եւ անվանի դարտաստղանի համար աշխարհի առաջին առաջնությունը կլինի եւ հավանաբար վերջին կույքները:

Ֆուտբոլը բողեսկուց հետ այս քարի սիրտ ունեցող աֆրիկացի դարտաստղանը ողես է գրաղվի գրու-

Բեյլն «իր լեզուն կարճ չղախելու համար» գրկվեց աշխարհի խաքական առաջնությունից, որտեղ Կամերունի հավաքականն ամենամեծ հայտնությունը դարձավ: Նա կիմա 40 տարեկան հասակում դարտաստվում է մեկնել ԱՄՆ: Որտան էլ սարօրհակ է, դա փոճա-

րյուններով եւ ոսանավորներ հորինելով: Նա արդեն ունի մի Եսախտ սեղծագործություններ եւ խաղի ժամանակ, երբ գնդակը հետու է լինում դարտաստից բարձրձայն կարում է իր ոսանավորները:

Ժող-Անտուան Բեյլը մի իննասիղ դարտաստղան է:

